

Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
de heer V.P.G. Karremans, LL.M, MSc
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Lange Kleiweg 30
Postbus 5301
2280 HH Rijswijk ZH
Tel 088 227 77 00
www.cbr.nl

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

CDS20260076

Datum

13 april 2026

Doorkiesnummer

Persoonsgegevens

In behandeling bij

Directie

E-mail

Persoonsgegevens

Onderwerp: aanbieding rapportage examenafname eerste kwartaal 2026

Geachte heer Karremans,

Medio januari 2025 hebben wij aangekondigd om per 1 april 2025 de tussentijdse toets (TTT) tijdelijk, voor een periode van maximaal een jaar, niet aan te bieden. Deze maatregel is destijds niet lichtzinnig genomen. Zowel de branche als het CBR hechten veel waarde aan deze toets vanwege de onderwijskundige kracht van dit instrument dat zich ook vertaalt in hogere slagingspercentages. Daarnaast voorziet de toets in een behoefte bij veel kandidaten om te oefenen bij het CBR.

Tegelijkertijd waren begin vorig jaar de reserveringstermijnen sinds de coronapandemie te hoog en op veel locaties niet binnen de afgesproken kpi (binnen maximaal 7 weken voor een eerste B-examen en binnen maximaal 5 weken voor een herexamen). Het doel van het tijdelijk niet aanbieden van de TTT was om de reserveringstermijnen substantieel te laten dalen zodat deze op het overgrote deel van de examenlocaties weer richting de kpi zouden bewegen. Inmiddels is de periode van een jaar voorbij en wordt sinds 30 maart op alle examenlocaties van het CBR de TTT weer aangeboden.

Conform afspraak sturen wij u bijgaand de rapportage waarmee wij inzicht geven in de ontwikkeling van de reserveringstermijnen en de effecten van het tijdelijk niet aanbieden van de TTT. Dit betreft de rapportage over het eerste kwartaal van 2026.

Rapportage op basis van 'nieuwe' berekening

Tot begin 2025 heeft het CBR altijd dezelfde methodiek gehanteerd voor het vaststellen van de reserveringstermijn voor een praktijkexamen. Dit kwam neer op de eerste week op een bepaalde locatie dat nog minimaal 5% van de examencapaciteit beschikbaar was. Dat heeft altijd goed gewerkt omdat onder normale omstandigheden de beschikbaarheid van examencapaciteit steeds verder toeneemt naarmate de gewenste examendatum verder in de toekomst ligt.

Ter illustratie: als de reserveringstermijn 5 weken bedroeg betekende dit dat in week 5 nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar was. In week 6 was dat dan over het algemeen meer dan 5%, in week 7 nog meer, etc. Door de druk op de examencapaciteit en de wijze waarop het CBR de examencapaciteit vrijgaf ging dat in de loop van 2024 spaak lopen. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het CBR de wijze waarop de reserveringstermijn wordt vastgesteld en gecommuniceerd aangepast.

Vanaf medio maart 2025 wordt een nieuw berekende reserveringstermijn gehanteerd en gepubliceerd op de website van het CBR. De nieuwe methodiek stelt de reserveringstermijn vast op de eerste week dat er minimaal 4 opeenvolgende weken zijn waar nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar is. Ter illustratie: als de reserveringstermijn 5 weken bedraagt betekent dit dat er in week 5, 6, 7 en 8 nog minimaal 5% aan examenplekken beschikbaar is. Overigens betekent dit niet dat in de weken voorafgaand aan week 5 er geen enkele plek meer is. In veel gevallen zal een rijkschool ook voor week 5 nog vrije examenplekken kunnen reserveren. Het CBR 'garandeert' daarmee min of meer dat vanaf week 5 er vrijwel altijd plek is. De nieuwe berekening ligt ook ten grondslag aan de reserveringstermijnen die in deze rapportage worden genoemd.

Reserveringstermijnen eerste kwartaal op alle locaties binnen kpi

In het eerste kwartaal zien we de reserveringstermijnen licht oplopen als gevolg van seizoensinvloeden die jaarlijks leiden tot een piek in de examenvraag aan het einde van het eerste kwartaal en het begin van het tweede kwartaal. Dit is conform de prognose zoals die in de rapportage over het vierde kwartaal was opgenomen. Capaciteit die niet aan TTT's werd besteed kon worden ingezet voor (her)examens en de specialisaties. Dit heeft erin geresulteerd dat in de periode april 2025 tot en met maart 2026 in totaal 46.470 meer B-examens zijn afgenomen vergeleken met de periode een jaar daarvoor. In de kwartaalrapportage over het vierde kwartaal 2025 was dit getal hoger (52.807). De daling is het gevolg van de slechte weersomstandigheden begin 2026 waardoor gedurende een periode van iets meer dan een week op vrijwel alle locaties de praktijkexamens (deels) geannuleerd moesten worden. Daarnaast zijn de TTT's eerder teruggekeerd dan gepland waardoor er minder overcapaciteit werd vrijgespeeld. Tot slot is er bewust voor gekozen om een deel van de vrijgevallen capaciteit in te zetten voor praktijkexamens voor motor (AVB en AVD), brommer (AM2) en de auto met aanhanger (BE). Dit laatste mede op verzoek van de rijkschoolbranche. Ondanks dat de voorspelde 75.000 extra B-examens (over een periode van 1 jaar lopend van 1 april 2025 tot 1 april 2026) niet werd behaald, is het gewenste effect (een daling van de reserveringstermijnen tot onder kpi) wel gerealiseerd. Eind maart lag de maximale reserveringstermijn voor het eerste B-examen (afgerond) op 7 weken. De daling wordt herkend door rijkscholen en kandidaten met als gevolg dat het aantal klachten is geminimaliseerd.

Tussentijdse toetsen weer overal terug

De maatregel om de TTT tijdelijk te schrappen heeft (conform verwachting) vruchten afgeworpen en de reserveringstermijnen zijn substantieel gedaald. Het effect was zelfs sneller en krachtiger dan voorspeld. Hierdoor werd het mogelijk om op een aantal locaties de TTT al eerder terug in het aanbod te nemen. In januari 2026 is de TTT weer teruggekeerd in Limburg, Zeeland, Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel. Vervolgens is vanaf 16 februari ook in de provincies Gelderland en Noord-Brabant de TTT weer terug in het aanbod genomen. In de resterende provincies (Utrecht, Flevoland, Noord- en Zuid-Holland) worden vanaf 30 maart weer TTT's afgenomen. Daarmee is de TTT weer op alle examenlocaties terug.

Prognose tweede kwartaal: stabilisering reserveringstermijnen

Naar verwachting zullen de reserveringstermijnen de komende maanden mogelijk wat fluctueren maar redelijk stabiel blijven en zich rond de kpi begeven. Zoals reeds opgemerkt kenmerkt het tweede kwartaal zich historisch door een piek in de vraag naar examencapaciteit (de reguliere seizoensinvloeden).

Ook het feit dat de TTT weer overal terug is zal tot een hogere vraag leiden. Al met al zijn de vooruitzichten dusdanig dat het CBR vertrouwen heeft dat de reserveringstermijnen (op een mogelijke uitzondering na) op kpi blijven.

Werven en opleiden nieuwe examinatoren gaat onverminderd door

Voor het terugdringen van de reserveringstermijnen wordt sinds maart 2021 volop ingezet op overwerk, het terughalen van gepensioneerd examinatoren, maar vooral het werven en opleiden van nieuwe examinatoren. Ondanks de krappe arbeidsmarkt zijn er sinds maart 2021 met veel (financiële) inzet inmiddels 261 nieuwe examinatoren bij gekomen. Tegelijkertijd zien we een forse uitstroom door pensionering, deeltijdpensionering en het vertrek van collega's die een nieuwe baan elders vinden. Het CBR blijft onverminderd doorgaan met het werven en opleiden van nieuwe examinatoren. Eind maart kwam het totaal aantal nieuwe examinatoren die in 2025 en 2026 uit de opleiding zijn gestroomd met een diploma op 75. Daarnaast zijn zowel in februari als maart twee nieuwe klassen met de opleiding tot examinator gestart.

Slagingspercentages schommelen rond de 50%

Door het tijdelijk niet aanbieden van de TTT was het relevant de slagingspercentages goed in de gaten te houden. Kandidaten die een TTT hebben gedaan laten immers substantieel hogere slagingspercentages zien. Het is dus belangrijk te monitoren of het tijdelijk niet aanbieden van de TTT te grote negatieve effecten heeft op de slagingspercentages. In maart kwam het gemiddelde slagingspercentage uit op 49,0% (eind december 2025 49,7%). In vergelijking met het slagingspercentage voor corona (50,4%) is dat een daling van 1,4 procentpunt en ligt daarmee binnen de voorspelde bandbreedte van 0-2% als gevolg van het niet aanbieden van de TTT.

Sturen op kwaliteit blijft onverminderd belangrijk

Het CBR ziet het als een zorgelijke ontwikkeling dat de slagingspercentages jaar op jaar rond de 50% schommelen. Het advies 'Van Rijles naar Rijonderwijs' van de heer Emile Roemer biedt goede aanknopingspunten voor een kwaliteitsslag. We hopen hier op korte termijn samen met het ministerie en de branche verder uitvoering aan te kunnen geven. Daarnaast blijft het CBR graag in gesprek met het ministerie over mogelijkheden voor meer ruimte in het wettelijk kader om goed presterende rij scholen te kunnen belonen.

Mocht u naar aanleiding van de rapportage nog vragen hebben, dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens